

HESLO: DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

ÚVODNÍ HUDBA <klávesnice>

Moje jméno je Hanka Matějková a ráda bych krátce představila digitální kompetence pro učitele.

[mezera]

Co nám evokuje spojení digitální kompetence? Umět se přihlásit do e-mailu a vyřídit si pracovní komunikaci? Pohybovat se v univerzitním informačním systému a zadávat známky? Stačí to, je to všechno? A proč je tedy podle výzkumů Evropské komise 40% Evropanů digitální negramotných?

[mezera]

Představa, že digitální kompetence směřují k pouhému mechanickému ovládnutí počítače, je mylná. Digitální kompetence znamenají umět si poradit s technologiemi, respektive umět je využít pro zkvalitnění a zjednodušení svého života. Hovoříme i o notebooku, mobilním zařízení, tabletu i internetu obecně.

[mezera]

V obecné, tedy občanské rovině se lze zamýšlet nad online vzděláváním, nakupováním, požadovanými výkony v práci nebo schopností vést vlastní business a podnikat. Už nejde o prosté ovládnutí, ale využití pro osobní i profesní rozvoj, sebevzdělání, poznávání, spolupráce, sociální začlenění, aktivní občanství ad.

[mezera]

V tomto duchu jsou digitální kompetence charakterizovány v evropském rámci Digitálních kompetence 2.0. My se ale pohybujeme na půdě akademické, proto nás zajímá framework určený primárně pro vzdělavatele, tedy . Jak nahlíží digitální kompetence? Na to se podíváme dál.

[mezera]

U vzdělavatelů, tedy učitelů, lektorů, akademiků atd. se bavíme o třech hlavních oblastech, přičemž každá obsahuje ještě dílčí sekce. První oblastí jsou profesní kompetence, třeba odborná spolupráce nebo pracovní komunikace.

[mezera]

Druhá oblast se týká pedagogických kompetencí. Zahrnuje práci s digitálními zdroji, například jejich přeměnu a sdílení, dále samotné,

řekněme, učící řemeslo – výuku včetně sebeřízení nebo kolaborativního učení. Oblast pedagogických dovedností ale diskutuje i vzdělávané a jejich podporu, třeba ve vztahu k inkluzi, a konečně digitální hodnocení.

[mezera]

Už jsme jmenovali oblasti profesních a pedagogických kompetencí, zbývá ona třetí týkající se vzdělávaného, tedy rozvoj digitálních kompetencí žáka: zde diskutujeme třeba tvorbu online obsahu.

[mezera]

I učitelé ale stále vycházejí ze základů digitálních kompetencí, kam patří *zpracování informací, komunikace, vytváření obsahu, bezpečnost a řešení problémů*.

Učitel jednoduše musí přemýšlet nad digitálními technologiemi ve vztahu ke svému povolání. A DigiCompEdu je dobrý začátek. Mezi jeho hlavní přínosy patří sjednocení terminologie.

[mezera]

Závěrem shrňme, že digitální kompetence patří mezi kýženou výbavu člověka 21. století, pro učitele jsou ovšem výbavou zcela nezbytnou. V českém prostředí prozatím neexistuje příliš formálních vzdělávacích možností, kde si digitální kompetence kultivovat.

[mezera]

Děkuji za poslechnutí. Video vzniklo v předmětu Vzdělávací technologie na Kabinetu informačních studií a knihovnictví Masarykovy Univerzity v roce 2018.

Anotace:

Podcast představuje základní vymezení digitálních kompetencí, a to především ve vztahu k Digital competence framework for educators.

Doporučené zdroje:

Redecker, C. European Framework for the Digital Competence for Educators: DigCompEdu. Punie, Y (ed.). EUR 38775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. ISBN 9789279734946.

Evropský rámec digitálních kompetencí pedagogů: DigCompEdu [online]. Praha: NÚV, 2018. ISBN: 978-80-7481-214-9. Dostupné z <https://rvp.cz/>

Kurz rozvoje digitálních kompetencí: The Digital Competence Framework [online], 2018. Brno: Masarykova univerzita [cit. 2018-10-03]. Dostupné z: <http://kisk.phil.muni.cz/digicomp>

DigComp a digitální kompetence: Dovednosti, bez kterých se v 21. století neobejdete, 2018. In: *Portfál Digi* [online]. PortálDigi Digistrategie 2020, 19. 7. 2018 [cit. 2018-10-03]. Dostupné z:
<http://www.portaldigi.cz/blog/digcomp-digitalni-kompetence-dovednosti-bez-kterych-se-v-21-stoleti-neobejdete>

Zdroje:

Redecker, C. European Framework for the Digital Competence for Educators: DigCompEdu. Punie, Y (ed.). EUR 38775 EN. Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017. ISBN 9789279734946.

Kurz rozvoje digitálních kompetencí: The Digital Competence Framework [online], 2018. Brno: Masarykova univerzita [cit. 2018-10-03]. Dostupné z: <http://kisk.phil.muni.cz/digicomp>

Digitální kompetence: zásadní dovednost 21. století pro učitele a studenty, 2016. In: *School Education Gateway* [online]. School Education Gateway, 29. 5. 2017 [cit. 2018-10-03]. Dostupné z:
<https://www.schooleducationgateway.eu/cz/pub/resources/tutorials/digital-competence-the-vital-.htm>

NEUMAJER, Ondřej, Rámce digitálních kompetencí učitele. In: *Ondřej Neumajer* [online]. 1.7.2018 [cit. 2018-10-03]. Dostupné z:
<http://ondrej.neumajer.cz/ramce-digitalnich-kompetenci-ucitele/>